

Vas megye honismereti mozgalmáról

Vas megyében most már hagyományválik, hogy minden év decemberében tanácskozássra ülnek össze a honismeret munkásai, vezetői, ahol számot adnak az elmúlt esztendő eredményeiről, a felmerült gondokról, és megtervezik a következő időszak teendőit. Így került sor 1975. december 12-én a Megyei Művelődési és Ifjúsági Központban arra a honismereti tanácskozásra, melynek keretében a megye honismereti mozgalmának 1976—1980-ig terjedő időszakra összeállított tervét is megvitaták.

Zsámboki Árpád, a Megyei Művelődési és Ifjúsági Központ igazgatója kiemelte, hogy a 30 éves évforduló megyeszerte nagy lendületet adott a honismereti mozgalomnak, de egyúttal figyelmeztetett, hogy ez a munka, s a közben tanúsított lelkesedés ne időszakos, ne kampányszerű, hanem állandó és folyamatos legyen.

Az elmúlt évben az egész megyét átfogó tájegységi honismereti vetélkedőt bonyolítottak le. Annak ellenére, hogy nem mindenhol készítették elő megfelelően ezeket a vetélkedőket, mégis széles körben mozgatta meg a fiatalokat. Szólt arról is, hogy az intézményekben, az üzemekben örvendetes módon fellendült az üzemtörténeti kutatás, s ezzel szélesedett a honismereti mozgalom bázisa.

Az év folyamán bővült a honismereti képzés rendszere is. Nyári ifjúsági honismereti táborok létesültek, ahol gyakorlott szakemberek foglalkoztak a fiatalokkal. Gyarapodott az öntevékeny honismereti munkások száma is. Jelentős szakmai és módszertani segítséget adott a kutatóknak az SZMT és a Megyei Forradalmi Múzeum. Az utóbbi éppen az elmúlt hónapokban rendezett — a szocialista brigádok által gyűjtött anyagból — üzemtörténeti kiállítást.

A Hazafias Népfront Vas megyei szervezete mellett működő Honismereti Bizottság elkészítette a megye honismereti mozgalmának ötéves tervét, amely 1980-ig kijelöli a honismerettel kapcsolatos tennivalókat. Ezt a tervét dr. Horváth Ferenc, a Megyei Levéltár igazgatója, a Honismereti Bizottság vezetője ismertette. Kiemelte, hogy nagyon szép eredményeket hoztak a felszabadulás 25. és 30. évfordulója tiszteletére rendezett honis-

mereti vetélkedők. Megállapította, hogy tevékenyebben kell foglalkozni a szellemi néprajz emléktanyagával, mert erről sokkal kevesebbet tudunk, mint a megye tárgyi néprajzáról.

Felhívta továbbá a kutatók figyelmét a termelőszövetkezetek történetének megírására.

Ismertette az ötéves időszakra vonatkozó, tíz pontban összefoglalt irányelveket, melyek tartalmazzák a megye honismereti mozgalmának eddigi jól bevált és folytatásra váró feladatait, mint a megye honismereti térképének további kiegészítése, a mozgalom tömegoázisának kiszélesítése, a krónikaírás továbbfejlesztése, stb.; de ezek mellett helyet kaptak az új munkaterületek is: szélesíteni, teljesebbé tenni a mozgalom tartalmát a természettudományok iránti érdeklődés felkeltésével, továbbá a fiatalok bevonásával olyan a szülőföldhöz kapcsolódó vetélkedő-rendszer kidolgozása, amely folyamatos kutató, szervező tevékenységet kíván. A *Vasi Honismereti Közleményeket* rendszeresen meg kell jelentetni, mert alkalmas fórumnak bizonyult a honismereti munkák közzétételére.

A *hozzászólók* egyetértettek az ismertett feladatokkal, s szívesen ajánlották fel segítségüket a terv megvalósításához. Többen is szóvá tették azonban, miszerint sok helyen hátráltatja a munkát, hogy a községek, az üzemek vezetői nem becsülik meg eléggé azokat, akik eddig is lelkesen dolgoztak a múlt értékeinek összegyűjtésében.

Gerse János, a Vas megyei Forradalmi Múzeum igazgatója köszönetet mondott a lelkes gyűjtőknek, akik sikeres kiállításuk megrendezését elősegítették. Kiemelte a Szentgotthárdi Kaszagyár anyagát, mely a gyár vezetőinek támogatásával jött létre. Hangsúlyozta, hogy az összegyűjtött tárgyi emlékek s a dolgozók visszaemlékezései értékes dokumentumok. A megye ipari szerkezete éppen ezekben az években van átalakulóban, s ezt a változást kellene megörökíteni fényképekkel és leírásokkal.

Délután *tagozati ülések* keretében folytatták tovább a tanácskozást: munkásmozgalmi-üzemtörténeti, helytörténeti, néprajzi és ifjúsági témákban.

Szabó József